

Αθήνα, 18.1.2004

Από την εταιρεία – μέλος του Σ.Α.Τ.Ε. «ΕΥΡΩΜΑΚ ΑΒΕΤΕ» υποβλήθηκε το ακόλουθο ερώτημα:

«Τι ισχύει όσον αφορά την κράτηση του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.) 0,5% όταν η χρηματοδότηση είναι από πιστώσεις του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων;»

Η απάντησή μου επί του ανωτέρω ερωτήματος έχει ως ακολούθως:

Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση 441/1970 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την οποία επικαλείται και η ερωτώσα εταιρεία, στα έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων δεν διενεργείται καμία απολύτως κράτηση, εξαιρέσει των τελών χαρτοσήμου και του φόρου καθαρών προσόδων. Ειδικότερα, σύμφωνα με το σκεπτικό της ανωτέρω γνωμοδότησης, η απαγόρευση επιβολής οιονδήποτε κρατήσεων επί των προκειμένων έργων προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2 της υπ' αρ. 43115/1952 κοινής απόφασης των Υπουργών Συντονισμού και Οικονομικών (ΦΕΚ 254 Β'), οι οποίες έχουν ως εξής:

«1. Αι πάσης φύσεως προμήθειαι εφοδίων ανασυγκροτήσεως εκ του εξωτερικού και του εσωτερικού, αι συμφωνίαι περί αναθέσεως μελετών ή εκτελέσεως εργασιών και μισθώσεις ακινήτων ως και αι συμβάσεις εκτελέσεως πάσης φύσεως έργων, εφ' όσον ταύτα χρηματοδοτούνται εκ των ειδικών πιστώσεων του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, τα σχετικά προς ταύτας έγγραφα και αι βάσει των συμβάσεων τούτων καταβολαί, απαλλάσσονται παντός φόρου ή τέλους ή άλλης κρατήσεως, δικαιώματος ή παραβόλου υπέρ του Δημοσίου ως και υπέρ παντός τρίτου, εξαιρέσει των τελών χαρτοσήμου και του φόρου καθαρών προσόδων. Της ανωτέρω απαλλαγής εξαιρείται η καταβλητέα εν τη ημεδαπή προμήθεια του αντιπροσώπου προκειμένου περί προμηθειών εφοδίων εκ του εξωτερικού».

«2. Αι αποδοχαί του πάσης φύσεως προσωπικού του προσλαμβανομένου δια την εκτέλεσιν των έργων του προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, εφ' όσον ταύτα χρηματοδοτούνται εκ των ειδικών πιστώσεων του προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, απαλλάσσονται παντός φόρου ή τέλους και πάσης κρατήσεως υπέρ του Δημοσίου και παντός τρίτου εξαιρέσει των τελών

χαρτοσήμου και του φόρου καθαρής προσόδου ως και των νομίμων κρατήσεων υπέρ του Ι.Κ.Α. η οιοδήποτε ασφαλίζοντας το προσωπικός τούτο κυρίου ή επικουρικού ασφαλιστικού οργανισμού και του Ταμείου Ανεργίας».

Ακολούθως, η ανωτέρω υπουργική απόφαση κυρώθηκε από την παράγραφο 4 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 2957/1954 «περί δημοσίων επενδύσεων και συμπληρώσεως των σχετικών προς ταύτας διατάξεων του Δημοσίου Λογιστικού» (ΦΕΚ 186 Α'), η οποία όρισε, ότι οι προπαρατεθείσες διατάξεις έχουν εφαρμογή από της ισχύος του νομοθετικού αυτού διατάγματος επί πληρωμών δαπανών δημοσίων επενδύσεων που πραγματοποιούνται από το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ., Δημόσιους Οργανισμούς και Επιχειρήσεις και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με βάση το προπαρατεθέν νομικό πλαίσιο η ΓνΝΣΚ 441/1970 καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι πληρωμές προς τον ανάδοχο για έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων δεν υπόκεινται σε καμία κράτηση, πέραν των τελών χαρτοσήμου και του φόρου καθαρών προσόδων. Επομένως, δεν υπόκεινται σε κρατήσεις υπέρ ΤΣΜΕΔΕ και ΤΠΕΔΕ και, φυσικά, υπέρ Ε.Μ.Π.

Παρά ταύτα, το προσκομιζόμενο από την ερωτώσα εταιρεία υπ' αρ. πρωτ. 2087029/2021/0026/98/3-2-99 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης και Δημοσιονομικών Ελέγχων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αναφέρει ότι στα έργα που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων διενεργούνται κρατήσεις υπέρ ΤΣΜΕΔΕ και υπέρ Ε.Μ.Π. Ειδικά όσον αφορά τις κρατήσεις υπέρ ΤΣΜΕΔΕ, το παραπάνω έγγραφο αναφέρει ως νομοθετικό έρεισμα μία σειρά διατάξεων νόμων μεταγενέστερων από την προαναφερθείσα γνωμοδότηση του ΝΣΚ (Ν. 2166/1993, Ν. 915/1979). Αντιθέτως, αναφορικά με τις κρατήσεις υπέρ ΕΜΠ αναφέρει τις παλιές διατάξεις του Α.Ν. 2326/1940 και του Ν. 546/1943. Είναι εύλογο συνεπώς να υποτεθεί ότι, ενώ οι διατάξεις περί κρατήσεων υπέρ ΤΣΜΕΔΕ επανήλθαν σε ισχύ με μεταγενέστερες της επίμαχης γνωμοδότησης νομοθετικές διατάξεις, αντιθέτως, αναφορικά με τις κρατήσεις υπέρ ΕΜΠ, εξακολουθεί να ισχύει το υφιστάμενο κατά το χρόνο έκδοσης της 441/1970 ΓνΝΣΚ καθεστώς.

Κατά συνέπεια, με βάση μία *prima facie* προσέγγιση του θέματος, στηριζόμενος αποκλειστικά στα επικληθέντα από την ερωτώσα εταιρεία στοιχεία, προκύπτει ότι οι κρατήσεις υπέρ ΕΜΠ σε έργα που χρηματοδοτούνται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πρέπει πλέον να θεωρούνται καταργημένες. Παρόλα αυτά, επισημαίνω ότι η παραπάνω απάντηση δίδεται με ιδιαίτερη επιφύλαξη,

Σ.Α.Τ.Ε.

δοθέντων του πολυδαίδαλου και της παλαιότητας της σχετικής νομοθεσίας και της έλλειψης άλλων συναφών στοιχείων. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται μία ενδελεχής μελέτη όλης της νομοθετικής και κανονιστικής παραγωγής από τους χρόνους έκδοσης της ανωτέρω γνωμοδότησης (1970) μέχρι σήμερα, ώστε να είναι δυνατόν να δοθεί μία απολύτως ασφαλής απάντηση επί του τεθέντος ερωτήματος.

Με εκτίμηση,

Σταμάτης Σ. Σταμόπουλος.

Σ.Α.Τ.Ε.